

Súd: Najvyšší súd SR
Spisová značka: 7Cdo/121/2018
Identifikačné číslo spisu: 5814200198
Dátum vydania rozhodnutia: 30.07.2019
Meno a priezvisko: JUDr. Elena Siebenstichová
Funkcia: sudca
ECLI: ECLI:SK:NSSR:2019:5814200198.1

UZNESENIE

Najvyšší súd Slovenskej republiky v spore žalobcov 1/ E. G., bývajúceho v Q., E. Č.. XXX/XX-XX, 2/ O.. H. H., bývajúceho v Š. F. Z., U. Č.. XXX, zastúpených JUDr. Michalom Murinom, advokátom so sídlom v Novej dobe č. 497, Nižná, proti žalovanému ŽIAREC, poľnohospodárskemu družstvu so sídlom v Tvrdošíne, Areál PD, IČO: 00 191 175, zastúpenému Mgr. Igorom Paliderom, advokátom so sídlom v Zubrohlave, Klíнец II, č. 215, o zdržanie sa zásahov do vlastníckeho práva, vedenom na Okresnom súde Námestovo pod sp. zn. 4 C 1/2014, o dovolaní žalobcov 1/, 2/ proti rozsudku Krajského súdu v Žiline zo 17. októbra 2017 sp. zn. 11 Co 162/2017, takto

rozhodol:

Dovolanie o d m i e t a.

Žalovanému nepriznáva náhradu trov dovolacieho konania.

Odôvodnenie

1. Žalobcovia 1/ a 2/ sa v konaní po zmene žaloby domáhali, aby súd zakázal žalovanému vykonávať agrotechnické, agrochemické, rekultivačné zásahy, pasenie oviec a iných druhov dobytká na označených pozemkoch zapísaných na liste vlastníctva č. XXX, katastrálne územie obec Š. F. Z., okres Q.. Žalobu odôvodnili tým, že žalobca 2/ je oprávneným držiteľom označených nehnuteľností na základe nájomnej zmluvy, ktorú uzavrel so žalobcom 1/, ktorý je vlastníkom označených nehnuteľností. Na základe osobnej prehliadky uvedených nehnuteľností sa zistilo, že žalovaný užíva tieto nehnuteľnosti na poľnohospodársku činnosť, ako aj na činnosť s tým súvisiacu. Žalobcovia nemajú vedomosť o tom, že by medzi nimi a žalovaným bola uzatvorená nájomná zmluva, alebo iná zmluva, ktorá by oprávňovala žalovaného užívať vyššie uvedené nehnuteľnosti.

2. Okresný súd Námestovo (ďalej len „súd prvej inštancie“) rozsudkom zo 6. decembra 2016 č.k. 4 C 1/2014-205 (v poradí druhým) žalobu zamietol. Rozhodol tak po zistení, že E. Ž. (právna predchodkyňa žalobcu 1/) uzavrela so žalovaným pôvodnú nájomnú zmluvu 4. septembra 1998, podľa nariadenia vlády č. 208/1994 Z.z. o nájme poľnohospodárskych a lesných nehnuteľností a o nájme poľnohospodárskeho podniku. Súd po preskúmaní uvedenej zmluvy dospel k záveru, že zmluva spĺňa náležitosti v zmysle § 3

uvedeného nariadenia vlády a je platná. Žalobca 1/ preto nemohol uzavrieť platnú zmluvu o nájme so žalobcom 2/, voči ktorému súd žalobu zamietol pre nedostatok aktívnej legitímácie.

2.1. Z predložených listinných dôkazov žalovaným mal súd za preukázané, že jednotlivé pozemky 14 E-KN parciel z listu vlastníctva č. XXX katastrálne územie C. Š. sú súčasťou rozsiahlych poľnohospodárskych honov, ku ktorým žalobca 1/ nemá prístup po verejných komunikáciách. Tieto pozemky nie sú v prírode odčlenené od iných pozemkov v poľnohospodárskych honoch žiadnymi prírodnými hranicami. Taktiež sa jedná o pozemky nepatrnej výmery. Žalovaný na podporu svojich tvrdení predložil jednotlivé mapové operáty územia v katastrálnom území C. Š., so zobrazením poľnohospodárskych honov a prístupových možností k predmetným pozemkom. Na základe týchto listinných dôkazov súd ustálil, že žalobca 1/ má prístup len ku pozemku E-KN parcela č. XXX/X trvalé trávne porasty vo výmere 1104 m², ku ktorému mu Lesy Slovenskej republiky, š.p. dali súhlas s prechodom v nevyhnutnom rozsahu cez časť parcely P-L. XXXXX/X katastrálne územie C. Š. listom zo dňa 3. júna 2016. Všetky ostatné prístupy k jeho poľnohospodárskym pozemkom z listu vlastníctva č. XXX katastrálne územie C. Š. vedú cez pozemky, ktoré má žalovaný v nájme od Slovenského pozemkového fondu, o čom predložil nájomnú zmluvu č. 01374/2015-PNZ-P40591/15.00 medzi Slovenským pozemkovým fondom a ŽIARCOM, poľnohospodárskym družstvom. Keďže jednotlivé parcely sú súčasťou ucelených poľnohospodárskych pozemkov, ktoré nie sú samostatne prístupné a nemožno ich ani racionálne samostatne užívať, žalobu zamietol. O trovách konania súd rozhodol podľa § 255 CSP.

3. Na odvolanie žalobcov 1/, 2/ Krajský súd v Žiline (ďalej len „odvolací súd“) rozsudkom zo 17. októbra 2017 sp. zn. 11 Co 162/2017 rozsudok súdu prvej inštancie potvrdil. Žalovanému priznal voči žalobcom nárok na náhradu trov odvolacieho konania v rozsahu 100 % s tým, že o výške náhrady trov konania rozhodne súd prvej inštancie po právoplatnosti rozhodnutia samostatným uznesením. Na odôvodnenie rozhodnutia uviedol, že súd prvej inštancie v dostatočnom rozsahu zistil skutkový stav veci, z ktorého aj odvolací súd vychádzal pri svojom rozhodnutí. Aj keď sa odvolací súd nestotožnil so všetkými čiastkovými právnymi závermi súdu prvej inštancie, rozhodnutie súdu prvej inštancie považuje za vecne správne. Poukázal na to, že žalobca aj po zrušení prvého rozsudku uznesením krajského súdu z 15. decembra 2014 sp. zn. 11 Co 510/2014 síce zmenil žalobný petit, ale zotrval na negatívnej žalobe (domáhal sa naďalej odstránenia rušivého stavu); ním zvolený procesný prostriedok však v danom prípade nie je vhodným procesným prostriedkom na riešenie žalobcom tvrdeného hmotnoprávneho nároku. Súd bol však upraveným petitom žaloby viazaný a nemohol sa od neho odchyliť. Uviedol, že prejednávajúcu vec treba posúdiť podľa osobitného zákona č. 504/2003 Z.z. o nájme poľnohospodárskych pozemkov, poľnohospodárskeho podniku a lesov (ďalej len „zákon č. 504/2003 Z.z.“), ktorý upravil špecifiká vznikajúce pri využívaní pozemkov na poľnohospodárske účely; osobitne upravil poľnohospodársky nájom pozemku, zmyslom a účelom, ktorého bolo osobitné nakladanie s poľnohospodárskou pôdou. Pokiaľ ide o nájomnú zmluvu uzatvorenú medzi žalovaným a E. Ž., odvolací súd sa stotožnil s názorom žalobcov, že súd prvej inštancie zmluvu posúdil nesprávne, keďže sa nezaoberal určitosťou vymedzenia predmetu nájmu a súladu tohto právneho úkonu s § 37 Občianskeho zákonníka, ktorý nedostatok by mohol viesť k absolútnej neplatnosti tohto právneho úkonu. Riešenie otázky (ne)platnosti tejto zmluvy odvolací súd v súčasnom štádiu konania považoval za irelevantné bez vplyvu na výsledok tohto sporu.

Odvolací súd poukázal na zákon č. 504/2003 Z.z., ktorý osobitne upravil proces vydania pôdy užívanej, či už na základe nájomnej zmluvy alebo bez nájomnej zmluvy (§ 12 ods. 4,5 zákona) poľnohospodárskymi podnikmi. Iba predpísaným postupom sa vlastníka pozemku, ktorého pôdu užívalo poľnohospodárske družstvo, mohol ujať reálnej držby predmetu svojho vlastníctva. V zmysle § 12 ods. 4 tohto zákona, ak ide o pozemok, ktorý je užívaný bez nájomnej zmluvy, doručí jeho vlastníka užívateľovi pozemku návrh na uzatvorenie nájomnej zmluvy alebo výzvu na vrátenie a prevzatie pozemku. Ak nedôjde k uzatvoreniu nájomnej zmluvy alebo ak bola doručená výzva na vrátenie a prevzatie pozemku, je užívateľ pozemku povinný pozemok vrátiť do 30 dní po zbere úrody. Osobitné postupy vrátenia a prevzatia pozemkov upravuje citovaný zákon v § 12a pre prípad pozemkov, ktoré nie sú prístupné alebo ich nemožno racionálne užívať.

Odvolací súd ďalej uviedol, že v momente vzniku vlastníckeho práva žalobcu 1/ k pozemkom, ktoré sú

predmetom tohto sporu, tieto boli v užívaní žalovaného, ktorý ich užíval a doposiaľ užíva ako ucelený súbor poľnohospodárskych pozemkov na poľnohospodársku výrobu. Aby sa mohol žalobca ujať reálnej držby predmetných nehnuteľností, vyžadovalo sa, aby v zmysle vyššie citovaného § 12 ods. 4 zákona č. 504/2003 Z. z. doručil žalovanému výzvu na vrátenie a prevzatie predmetných pozemkov. Na takúto výzvu je oprávnený iba vlastník, teda žalobca 1/, ktorý doručenie uvedenej výzvy žalovanému nepreukázal. Pokiaľ takúto výzvu doručil žalovanému žalobca 2/, podľa názoru odvolacieho súdu, tento nebol oprávneným subjektom. Skôr, ako dôjde k vráteniu a prevzatíu predmetných poľnohospodárskych pozemkov vlastníkom, nemožno účinne uzatvoriť nájomnú zmluvu na takýto predmet nájmu, keďže vlastník nedisponuje reálnou držbou nehnuteľností. Podmienkou platnosti uzatvorenia nájomnej zmluvy je spôsobilý predmet nájmu, týmto však žalobca 1/ v čase uzatvorenia nájomnej zmluvy so žalobcom 2/ nedisponoval.

Zákon č. 504/2003 Z.z. je špeciálnym predpisom, ktorý má prednosť aj pred Občianskym zákonníkom ako všeobecným právnym predpisom. Pokiaľ potom neprebehol proces vrátenia a prevzatia pozemkov podľa tohto osobitného zákona, užíva žalovaný nehnuteľnosti v súlade so zákonom; žalobca 2/ preto nie je vecne legitimovaný na podanie negatívnej žaloby. Žalobca 1/ ako vlastník nehnuteľností má nárok na právnu ochranu, je však potrebné, aby dodržal osobitný postup zákona č. 504/2003 Z. z. a doručil žalovanému výzvu na vrátenie a prevzatie pozemkov, ktoré sú predmetom sporu. Pokiaľ napriek takejto výzve nedôjde k vydaniu pozemkov zo strany poľnohospodárskeho podniku, za splnenia zákonných predpokladov môže sa vlastník domáhať na súde ochrany žalobou o vydanie veci (vypratanie nehnuteľností). Je však potrebné vziať do úvahy, že pokiaľ pozemky vo vlastníctve žalobcu nie sú prístupné alebo ich nemožno racionálne užívať, namiesto vydania pozemkov nastupuje uzatvorenie podnájomnej zmluvy k pozemkom v primeranej výmere a bonite (§ 12a ods. 1 zákona č. 504/2003 Z. z.), a to aj za ingerencie príslušného orgánu štátnej správy (§ 12a ods. 6 citovaného zákona). Z uvedených dôvodov odvolací súd napadnuté rozhodnutie ako vecne správne potvrdil, vrátane výroku o trovách konania. Rozhodnutie o trovách konania odôvodnil § 396 ods. 1 v spojení s § 255 ods. 1 CSP.

4. Proti tomuto rozsudku odvolacieho súdu podali žalobcovia dovolanie, prípustnosť ktorého odôvodnili nesprávnym procesným postupom súdu v zmysle § 420 písm. f/ CSP, ktorý im znemožnil uskutočňovať im patriace procesné práva v takej miere, že došlo k porušeniu práva na spravodlivý proces. Dovolanie odôvodnili aj nesprávnym právnym posúdením veci podľa § 421 ods. 1 písm. b/ CSP. Poukazovali na to, že súdy oboch inštancií neuviedli v odôvodnení rozhodnutí, prečo žalobca 2/ nemohol podať výzvu na vydanie veci, keď uzavrel so žalobcom 1/ nájomnú zmluvu, keď mu to umožňuje § 126 Občianskeho zákonníka. Žalobca 1/ niekoľkokrát v rokoch 2014-2017 opakovane vyzýval žalovaného na vydanie nehnuteľnosti, no bezúspešne. Z uvedeného vyplýva, že súdy nesprávnym procesným postupom znemožnil strane, aby uskutočňovala jej patriace procesné práva v takej miere, že došlo k porušeniu práva na spravodlivý proces. Trvali na tom, že žalovaný nemôže mať žiaden právny dôvod na užívanie nehnuteľnosti, pretože nemá uzavretú žiadnu zmluvu na predmet sporu. Opätovne tvrdili, že oni majú záujem o vykonávanie poľnohospodárskej činnosti na sporných nehnuteľnostiach a nejedná sa o šikanózne uplatnenie práva. Pokiaľ ide o nesprávne právne posúdenie veci, dovolatelia uviedli, že najvyšší súd „v takejto veci ešte nerozhodoval, a preto považujú za správne, aby najvyšší súd prijal záver, že oprávnený nájomca - žalovaný 2/ môže podať výzvu na vypratanie nehnuteľnosti, ak ani pri vynaložení maximálneho úsilia nemá žalobca 1/ ako vlastník predmetných nehnuteľností vedomosť o tom, že môže existovať nejaká zmluva s užívateľom, t.j. žalovaným“. Zároveň dali do pozornosti rozsudok Najvyššieho súdu Slovenskej republiky sp. zn. 4 Cdo 240/2009, v ktorom bola predmetom konania otázka platnosti nájomnej zmluvy. Podľa tohto rozsudku absolútne neplatným právnym úkonom je aj neurčitý právny úkon, pri ktorom nemožno zistiť, čo je jeho predmetom. V preskúmaných zmluvách chýba špecifikácia predmetu prenájmu nehnuteľností, čo spôsobuje ich neurčitosť a tým ich absolútnu neplatnosť. Zo zmlúv nie je možné zistiť, o prenájom akých nehnuteľností ide, nakoľko špecifikácia nehnuteľností (podľa katastrálneho územia, listu vlastníctva, parcelných čísiel, kultúr a výmery) nie je v nich uvedená a príloha, na ktorú zmluvy odkazujú, nie je ich súčasťou. Žalobcovia s poukazom na uvedené rozhodnutie považovali nájomnú zmluvu za neplatný právny úkon, s neplatnosťou ktorého sa súdy nevyporiadali. Z uvedených dôvodov žiadali napadnutý rozsudok spolu s rozsudkom súdu prvej inštancie zrušiť a vec tomuto vrátiť na ďalšie konanie.

5. Žalovaný sa k dovolaniu písomne nevyjadril.

6. Najvyšší súd Slovenskej republiky (ďalej len „najvyšší súd“) ako súd dovolací (§ 35 CSP) po zistení, že dovolanie podala v stanovenej lehote (§ 427 ods. 1 CSP) strana zastúpená v súlade so zákonom (§ 429 ods. 1 a 2 CSP), v ktorej neprospech bolo napadnuté rozhodnutie vydané (§ 424 CSP), bez nariadenia pojednávania (§ 443 CSP) dospel k záveru, že dovolanie treba odmietnuť. Na stručné odôvodnenie rozhodnutia (§ 451 ods. 3 veta prvá CSP) dovolací súd uvádza nasledovné:

7. Dovolanie je mimoriadny opravný prostriedok. Mimoriadnej povahy dovolania zodpovedá aj právna úprava prípustnosti dovolania. V zmysle § 419 CSP je proti rozhodnutiu odvolacieho súdu dovolanie prípustné, (len) ak to zákon pripúšťa. To znamená, že ak zákon výslovne neuvádza, že dovolanie je proti tomu - ktorému rozhodnutiu odvolacieho súdu prípustné, nemožno také rozhodnutie (úspešne) napadnúť dovolaním.

8. Obsahom základného práva na súdnu ochranu podľa čl. 46 ods. 1 Ústavy Slovenskej republiky je poskytnúť uplatňovanému právu súdnu ochranu, avšak len za predpokladu, že sú splnené procesné podmienky súdneho konania. (I. ÚS 80/09, II. ÚS 79/08, IV. ÚS 476/2012). Dovolací súd preto pristupuje k podanému dovolaniu tak, že najskôr skúma, či je procesne prípustné; k posúdeniu opodstatnenosti dovolania (t.j. posúdeniu, či je v ňom opodstatnene uplatnený dovolací dôvod) sa dovolací súd dostáva len v prípade prijatia záveru, že dovolanie je prípustné. Dovolanie je prípustné, ak jeho prípustnosť vyplýva z ustanovenia § 420 CSP alebo § 421 CSP. Dôvody zakladajúce prípustnosť dovolania treba dôsledne odlišovať od dôvodov, ktoré zakladajú opodstatnenosť dovolania. Opodstatnené (dôvodné) je také prípustné dovolanie, v ktorom je oprávnené uplatnený dovolací dôvod. Dovolacím dôvodom je nesprávnosť vytýkaná v dovolaní (porovnaj § 428 CSP). V prípade dovolania prípustného podľa § 420 CSP je dovolacím dôvodom procesná vada zmätočnosti uvedená v tomto ustanovení (§ 431 ods. 1 CSP); v prípade dovolania, ktoré je prípustné podľa § 421 ods. 1 CSP je dovolacím dôvodom nesprávne právne posúdenie veci (§ 432 ods. 1 CSP).

9. Podľa § 420 CSP je dovolanie prípustné proti každému rozhodnutiu odvolacieho súdu vo veci samej, alebo ktorým sa konanie končí, ak a/ sa rozhodlo vo veci, ktorá nepatrí do právomoci súdov, b/ ten, kto v konaní vystupoval ako strana, nemal procesnú subjektivitu, c/ strana nemala spôsobilosť samostatne konať pred súdom v plnom rozsahu a nekonal za ňu zákonný zástupca alebo procesný opatrovník, d/ v tej istej veci sa už prv právoplatne rozhodlo alebo v tej istej veci sa už prv začalo konanie, e/ rozhodoval vylúčený sudca alebo nesprávne obsadený súd, alebo f/ súd nesprávnym procesným postupom znemožnil strane, aby uskutočňovala jej patriace procesné práva v takej miere, že došlo k porušeniu práva na spravodlivý proces.

10. V zmysle § 421 ods. 1 CSP je dovolanie prípustné proti rozhodnutiu odvolacieho súdu, ktorým sa potvrdilo alebo zmenilo rozhodnutie súdu prvej inštancie, ak rozhodnutie odvolacieho súdu záviselo od vyriešenia právnej otázky, a/ pri ktorej riešení sa odvolací súd odklonil od ustálenej rozhodovacej praxe odvolacieho súdu, b/ ktorá v rozhodovacej praxi odvolacieho súdu ešte nebola vyriešená alebo c/ je dovolacím súdom rozhodovaná rozdielne.

11. Žalobcovia namietajú, že nesprávnym procesným postupom im súd znemožnil, aby uskutočňovali im patriace procesné práva v takej miere, že došlo k porušeniu práva na spravodlivý proces. Prípustnosť dovolania vyvodzujú z § 420 písm. f/ CSP.

11.1. Podstatou práva na spravodlivý súdny proces je možnosť fyzických a právnických osôb domáhať sa svojich práv na nestrannom súde a v konaní pred ním využívať všetky právne inštitúty a záruky poskytované právnym poriadkom. Z práva na spravodlivý súdny proces ale pre procesnú stranu nevyplýva jej právo na to, aby sa všeobecný súd stotožnil s jej právnymi názormi a predstavami, preberal a riadil sa ňou predkladaným výkladom všeobecne záväzných predpisov, rozhodol v súlade s jej vôľou a požiadavkami, ale ani právo vyjadrovať sa k spôsobu hodnotenia ňou navrhnutých dôkazov súdom a dožadovať sa ňou navrhnutého spôsobu hodnotenia vykonaných dôkazov (IV. ÚS 252/04, I.

ÚS 50/04, I. ÚS 97/97, II. ÚS 3/97 a II. ÚS 251/03).

11.2. Pod „procesným postupom“ sa v rozhodovacej praxi najvyššieho súdu rozumie len faktická, vydaniu konečného rozhodnutia predchádzajúca činnosť alebo nečinnosť súdu, teda sama procedúra prejednávania veci (to, ako súd viedol spor). Len ak je (takto interpretovaný) procesný postup nesprávny, môže byť strane sporu znemožnená realizácia jej procesných oprávnení (porovnaj R 129/1999 a 1 Cdo 6/2014, 3 Cdo 38/2015, 5 Cdo 201/2011, 6 Cdo 90/2012). Pojem „procesný postup“ teda nemožno vykladať extenzívne jeho vzťahovaním aj na meritórnu rozhodovaciu činnosť súdu. „Postupom súdu“ teda nemožno rozumieť samo rozhodnutie súdu posudzujúce opodstatnenosť žalobou uplatneného nároku (3 Cdo 110/2017, 4 Cdo 128/2017, 8 Cdo 56/2017, 8 Cdo 187/2017).

11.3. Žalobcovia v dovolaní nepoukázali na žiadny procesný nedostatok, ktorého by sa dopustili súdy (súdom nevytkli, že nerešpektovali niektoré procesné ustanovenie). Z hľadiska obsahového (§ 124 ods. 1 CSP) je zrejmé, že nenamietajú procedurálne nedostatky prerokovania daného sporu). Sami uviedli, že napadnutý rozsudok spočíva na nesprávnom právnom posúdení veci. Podľa judikatúry najvyššieho súdu (R 24/2017) ale nesprávnym právnym posúdením veci nedochádza k procesnej vade konania v zmysle § 420 písm. f/ CSP.

11.4. Podľa právneho názoru dovolacieho súdu nie je po 1. júli 2016 žiadny dôvod pre odklon od vyššie uvedeného chápania dopadu nesprávneho právneho posúdenia veci (nesprávneho vyriešenia niektorej právnej otázky súdom) na možnosť uskutočňovať procesné oprávnenia niektorou zo strán civilného sporového konania.

11.5. Na podklade vyššie uvedeného dospel dovolací súd k záveru, že dovolanie žalobcov nie je podľa § 420 písm. f/ CSP prípustné.

12. Otázkou relevantnou podľa § 421 ods. 1 CSP môže byť len otázka „právna“ (nie skutková otázka). Môže ísť tak o otázku hmotnoprávnu (ktorá sa odvíja od interpretácie napríklad Občianskeho zákonníka, Obchodného zákonníka, Zákonníka práce, Zákona o rodine), ako aj o otázku procesnoprávnu (ktorej riešenie záviselo na aplikácii a interpretácii procesných ustanovení). Predmetná otázka musí byť zároveň procesnou stranou nastolená v dovolaní; právne otázky dovolateľom v dovolaní nenastolené a nepomenované, nemajú relevanciu z hľadiska prípustnosti dovolania podľa tohto ustanovenia.

13. Podľa názoru žalobcov je ich dovolanie prípustné podľa § 421 ods. 1 písm. b/ CSP. Aby na základe dovolania podaného podľa uvedeného ustanovenia mohlo byť rozhodnutie odvolacieho súdu podrobené meritórnemu dovolaciemu prieskumu z hľadiska namietaného nesprávneho právneho posúdenia veci (§ 432 ods. 1 CSP), musia byť (najskôr) splnené predpoklady prípustnosti dovolania zodpovedajúce niektorému zo spôsobov riešenia tej právnej otázky, od vyriešenia ktorej záviselo rozhodnutie odvolacieho súdu a tiež podmienky dovolacieho konania, medzi ktoré okrem iného patrí riadne odôvodnenie dovolania prípustnými dovolacími dôvodmi a spôsobom vymedzeným v ustanoveniach § 431 až § 435 CSP (2 Cdo 203/2016, 3 Cdo 216/2017, 4 Cdo 64/2018, 6 Cdo 113/2017, 7 Cdo 95/20 a 8 Cdo 95/2017). K posúdeniu dôvodnosti dovolania (či dovolateľom napadnuté rozhodnutie skutočne spočíva na nesprávnom právnom posúdení) môže dovolací súd pristúpiť len po prijatí záveru o prípustnosti dovolania. Aj právna úprava dovolacieho konania obsiahnutá v CSP, podobne ako predchádzajúca právna úprava, dôsledne odlišuje prípustnosť a dôvodnosť dovolania.

14. V danom prípade sa žalobcovia domáhali po zmene žaloby, aby súd zakázal žalovanému vykonávať agrotechnické, agrochemické, rekultivačné zásahy, pasenie oviec a iných druhov dobytká na označených pozemkoch, zapísaných na liste vlastníctva č. XXX, katastrálne územie obec Š. F. Z.. Súd prvej inštancie žalobu zamietol voči žalobcovi 2/ z dôvodu nedostatku aktívnej legitímácie na podanie takejto žaloby a voči žalobcovi 1/, po vyriešení prejudiciálnej otázky ohľadom platnosti nájomnej zmluvy, ktorú uzavrela v roku 1998 právna predchodkyňa žalobcu 1/ so žalovaným, z dôvodu, že pozemky označené žalobcom, ktoré sú jeho vlastníctvom, jednotlivé parcely sú súčasťou ucelených poľnohospodárskych pozemkov, ktoré nie sú samostatne prístupné a nemožno ich ani racionálne samostatne užívať.

14.1. Odvolací súd napadnutý rozsudok súdu prvej inštancie potvrdil, aj keď čiastočne z iných dôvodov. Stotožnil sa s názorom žalobcov, že súd prvej inštancie nesprávne vyhodnotil predmetnú zmluvu, keď sa nezaoberal určitou vymedzením predmetu nájmu v zmysle § 37 Občianskeho zákonníka, ktorý nedostatok „by mohol viesť k absolútnej neplatnosti tohto právneho úkonu“. Mal zato, že posúdenie (ne)platnosti nájmovej zmluvy je v tomto štádiu konania irelevantné, pretože to nič nemení na vecnom výsledku sporu. Podľa názoru odvolacieho súdu žalobca 1/ doposiaľ žalovanému nedoručil výzvu na vrátenie a prevzatie pozemkov v zmysle § 12 zákona č. 504/2003 Z.z. a nezvolil na ochranu svojho práva správny procesný prostriedok, a preto nebolo potrebné vyhodnocovať, či pozemky žalobcu sú prístupné a či ich možno racionálne využívať.

15. Dovolací súd je v zmysle § 442 CSP viazaný skutkovým stavom tak, ako ho zistil odvolací súd. Vzhľadom na to, že dovolací súd v dovolacom konaní nevykonáva dokazovanie, nemôže ani prehodnocovať dôkazy vykonané v konaní na súdoch oboch inštancií a posudzovať správnosť z nich vyvedených skutkových zistení (záverov).

16. Dovolací súd sa tak, ako aj v iných dovolacích konaniach mohol zaoberať len právnymi aspektmi dovolacej argumentácie. Úvodom k tomu pripomína, že ustanovenie § 421 ods. 1 písm. b/ CSP sa nevzťahuje na prípad, v ktorom spor určitej povahy (ako uvádzajú žalobcovia: „takáto vec“) ešte nebol posudzovaný dovolacím súdom. Toto ustanovenie dopadá na situáciu, v ktorej určitá „právna otázka“ nebola ešte dovolacím súdom riešená (preto ani nedošlo k ustáleniu jeho rozhodovacej praxe).

17. Z hľadiska prípustnosti dovolania podľa § 421 ods. 1 má určujúci význam vymedzenie „právnej“ otázky, ktorá bola riešená odvolacím súdom, avšak dovolací súd ju dosiaľ ešte neriešil, pričom musí ísť o takú právnu otázku, od riešenia, ktorej záviselo rozhodnutie odvolacieho súdu. Samotná polemika dovolateľa s právnymi názormi odvolacieho súdu, prosté spochybňovanie správnosti jeho rozhodnutia nezodpovedajú kritériu danému týmto ustanovením (1 Cdo 51/2017, 2 Cdo 71/2018, 3 Cdo 172/2018, 4 Cdo 95/2017, 5 Cdo 87/2017, 6 Cdo 128/2017, 7 Cdo 99/2018, 8 Cdo 169/2018). Ak dovolateľ v dovolaní, prípustnosť ktorého vyvodzuje z tohto ustanovenia, nevymedzí právnu otázku, dovolací súd nemôže uskutočniť meritórny dovolací prieskum, hranice ktorého nie sú vymedzené. V takom prípade nemôže svoje rozhodnutie založiť na predpokladoch alebo domnienkach (o tom, ktorú právnu otázku mal dovolateľ na mysli). Ak by postupoval inak, rozhodol by bez relevantného podkladu (3 Cdo 141/2018).

18. V prípade absencie vymedzenia právnej otázky relevantnej podľa ustanovenia § 421 ods. 1 písm. b/ CSP, dovolací súd nemôže pristúpiť k posudzovaniu všetkých procesnoprávných a hmotnoprávných otázok, ktoré pred ním riešili prvoinštančný a odvolací súd a v súvislosti s tým „suplovať“ aktivitu dovolateľa (advokáta, ktorý spísal dovolanie a zastupuje dovolateľa); v opačnom prípade by dovolací súd uskutočnil procesne neprípustný bezbrehý dovolací prieskum, priečiaci sa koncepcii právnej úpravy dovolania a dovolacieho konania.

19. Z dovolania vyplýva, že dovolatelia vymedzili právnu otázku v zmysle § 421 ods. 1 písm. b/ tak, že najvyšší súd „v takejto veci ešte nerozhodoval“, a preto považujú za správne, aby najvyšší súd prijal záver, že oprávnený nájomca, t.j. žalovaný 2/ môže podať výzvu na vypratanie nehnuteľností, ak ani pri vynaložení maximálneho úsilia nemá žalobca 1/ ako vlastník predmetných nehnuteľností vedomosť o tom, že môže existovať nejaká zmluva s užívateľom, t.j. žalovaným.

19.1. So zreteľom na predmet sporu a žalobný petit (zákaz vykonávať agrochemické, agrotechnické,.....práce), „právna“ otázka vymedzená žalobcami nie je takou právnou otázkou, od vyriešenia ktorej by záviselo rozhodnutie odvolacieho súdu, hoci odvolací súd sa v odôvodnení svojho rozhodnutia (nadbytočne) zaoberal predpokladmi (výzva) pre vydanie označených nehnuteľností, v zmysle v tom čase účinného zákona č. 504/2003 Z.z. V dôsledku nevymedzenia právnej otázky relevantnej v zmysle ustanovenia § 421 ods. 1 písm. b/ CSP neboli dané predpoklady pre uskutočnenie meritórneho dovolacieho prieskumu.

20. Vzhľadom na skutočnosť, že žalobcovia nevymedzili uplatnený dovolací dôvod spôsobom uvedeným v § 432 ods. 2 CSP, dovolací súd odmietol ich dovolanie podľa § 447 písm. f/ CSP, v zmysle ktorého dovolací súd odmietne dovolanie, ak nie je odôvodnené prípustnými dovolacími dôvodmi alebo ak dovolacie dôvody nie sú vymedzené spôsobom uvedeným v § 431 až 435 CSP.

21. Najvyšší súd rozhodnutie o nároku na náhradu trov konania o dovolaní neodôvodňuje (§ 451 ods. 3 veta druhá CSP).

22. Toto rozhodnutie prijal senát najvyššieho súdu pomerom hlasov 3 : 0 .

Poučenie:

Proti tomuto uzneseniu nie je prípustný opravný prostriedok.